



İçindekiler

KISIM I

Yaşlılık Kavramı ve Yaşlıya Yaklaşım

1. Yaşlılık Kavramı

- 1 Değişen Dünyada ve Türkiye’de Yaşlılık Kavramı 3
Nazmi Bilir, Nüket Paksoy
- 2 Ölümün Evrimsel Öyküsü 11
Ali Demirsoy
- 3 Yaşlılık Döneminde Meydana Gelen Fizyolojik 33
Değişiklikler
Neslihan Dikmenoğlu
- 4 Yaşlılık Döneminde Meydana Gelen Psikolojik 45
Değişiklikler
Banu Cangöz, Sait Uluç
- 5 Yaşlanmanın Sosyolojisi 55
İsmail Tufan
- 6 Yaşlılığın Ekonomik Boyutları 67
Doğan Fidan, Ömer Saka

2. Yaşlılık Döneminde Sağlığın Korunması ve Geliştirilmesi

- 1 Yaşlılık Kavramı ve Yaşlıya Yaklaşım 73
Seval Akgün, Rengin Erdal
- 2 Yaşlılık ve Sağlığın Geliştirilmesi 87
Nazmi Bilir, Nüket Paksoy
- 3 Güvenli Toplamlar İçinde Yaşlının Yeri 95
Hilal Özcebe
- 4 Yaşlılık ve Çevre Sağlığı 105
Çağatay Güler, Songül A. Vaizoğlu

- 5 Uluslararası Sağlık Bakış Açısıyla “Yaşlılık” 111
Dilek Aslan

3. Yaşlı Bireyin Değerlendirilmesi

- 1 Yaşlı Bireylere Özgü Sağlık Taramaları 117
Pınar Özen, Fehmi Akçiçek
- 2 Geriatrik Hastalarda Fizik Muayene ve 121
Laboratuvar Değerlendirmesi
İlgın Yıldırım Şimşir, Fehmi Akçiçek

4. Yaşlılara Verilen Hizmetler

- 1 Yaşlılara Verilen Sağlık Hizmetleri 125
Zafer Öztekin
- 2 Yaşlılık Döneminde Verilen Eczacılık Hizmetleri .. 135
Terken Baydar, Gönül Şahin
- 3 Yaşlılara Yönelik Hemşirelik Hizmetleri 141
Fethiye Erdil
- 4 Yaşlılara Verilen Beslenmeye Yönelik Hizmetler .. 151
Neslişah Rakıcioğlu
- 5 Fizyoterapi Hizmetleri 165
A. Ayşe Karaduman
- 6 Yaşlılara Yönelik Sosyal Hizmetler 173
Ümit Onat
- 7 Aile ve Tüketici Bilim Dalının 179
Yaşlıya Yönelik Hizmet Alanları
Seval Güven, Hülya Öztop
- 8 Geriatri Gün Hastanesi 185
Şule Arslan

KISIM 2

Probleme Dayalı Yaklaşım ve Özel Durumlar

1 Geriatrik Aciller	193	14 İlaç Tedavisinin	305
<i>M. Mahir Kunt, Bülent Sivri</i>		Temel İlkeleri	
2 Akut Konfüzyon	199	<i>M. Oğuz Güç, Ümit Yaşar</i>	
<i>Arda Yılmaz</i>		15 Palyatif Bakım ve	317
3 Senkop	205	Semptomatik Tedavi	
<i>Erhan Bilir</i>		<i>Gülbin Aygencel</i>	
4 Sıvı ve Elektrolit Denge		16 Ağız Dokuları ve Sık	329
Bozuklukları	211	Görülen Ağız ve Diş Sorunları	
<i>Kenan Ateş</i>		<i>Haviye Nazlıel, Nur Hersek, Murat Özbek</i>	
5 Zehirlenmeler	231	17 Yaşlanma Sürecinde Bedensel	349
<i>Ayfer Keleş</i>		Etkinlik	
6 Termoregülasyon Bozuklukları:	239	<i>Rüştü Güner</i>	
Hipotermi-Hipertermi		18 Yaşlılığın Adli Tıp Yönünden	357
<i>Ahmet Demircan</i>		Değerlendirilmesi	
7 Üriner İnkontinans	247	<i>Yaşar Bilge</i>	
<i>Kubilay İnci, Ali Ergen</i>		19 Yaşlılık ve Etik Sorunlar	371
8 Düşmeler	253	<i>Hafize Öztürk Türkmen, Berna Arda</i>	
<i>Merih Saridoğan</i>		20 Yaşlı İhmali ve İstismarı	379
9 Beslenme Bozuklukları	261	<i>Mehmet Ak, K. Nahit Özmenler</i>	
ve Tedavisi		21 Peroperatif Bakım	385
<i>Sedat Boyacıoğlu</i>		<i>Güneş Karaege Terzi, Cem Terzi</i>	
10 Uyku Bozuklukları	267	22 Yaşlılıkta Nutrisyon Desteği	393
<i>Oğuz Köktürk</i>		<i>Haldun Gündoğdu, P. Eren Ersoy</i>	
11 Ağrı	279	23 Yaşlılarda Yoğun Bakım	405
<i>Yeşim Gökçe-Kutsal</i>		<i>Kaya Yorgancı</i>	
12 Yara İyileşmesi ve Yara Bakımı	289	24 Yaşlı Hastanın Yaşam Sonu Bakımı	411
<i>Aycan Kayıkcıoğlu</i>		<i>Nevin Uysal</i>	
13 Herpes Zoster	297		
<i>Selda Sayın Kutlu, Başak Dokuzoğuz</i>			

KISIM 3

Sık Karşılaşılan Sorunlar

1 Kalp ve Damar Hastalıkları

- 1 Hipertansiyon ve Hipotansiyon 419
Orhan Önalan, M. Giray Kabakcı
- 2 Yaşlılık ve Koroner Arter Hastalığı 439
E. Barış Kaya, Lale Tokgözoğlu
- 3 Kalp Yetmezliği 447
Sedat Türkoğlu, Atiye Çengel
- 4 Kapak Hastalıkları 457
Tamer Sayın
- 5 Aritmiler 465
Özgür Aslan
- 6 Çevrel Damar Hastalıkları 473
Ali Kutsal
- 7 Perkutan Kardiyak Girişimler 483
Deniz Kumbasar
- 8 Kalp Hastalıkları Cerrahisi 487
Ali Kutsal
- 9 Metabolik Sendrom 493
Ahmet Temizhan
- 10 İleri Yaşta Atriyal Fibrilasyon; 503
Klinik Özellikler, Tanı ve Tedavi
İsmail Bıyık, Oktay Ergene
- 11 Antikoagülasyon İlkeleri 509
Cihanşir Kaymaz
- 12 Anjina Pektoris 519
Mehmet Birhan Yılmaz, İzzet Tandoğan
- 13 Kardiyak Rehabilitasyon 525
Ü. Nesrin Bölükbaşı
- 14 Kardiyopulmoner Resüsitasyon 533
Elif A. Akpek

2 Solunum Sistemi Hastalıkları

- 1 KOAH ve Kor Pulmonale 539
İ. Kıvılcım Oğuzülgen
- 2 Venöz Tromboembolizm 545
Begüm Ergen Arsava, Lütfi Çöplü
- 3 İnfiltratif ve İnterstitiyel 551
Akciğer Hastalıkları
Şule Akçay, Bülent Bozkurt
- 4 Akciğer Enfeksiyonları 559
Şerife Savaş Bozbaş, Gaye Ulubay, Füsün Öner Eyyüboğlu
- 5 Yaşlılık Döneminde Astım 569
Haluk Türkteş
- 6 Solunum Yetmezliği 575
Özgür Karacan, Aylin Özancak
- 7 Göğüs Cerrahisi 587
Ali Kutsal
- 8 Göğüs Hastalıkları Rehabilitasyonu 593
Serap Tomruk Sütbeyaz, Belma Füsün Köseoğlu

3 Gastro-İntestinal Hastalıklar

- 1 Üst Gastrointestinal Sistem Sorunları 603
Ethem Tankurt
- 2 Alt Gastrointestinal Sistem Sorunları 609
Ömer Özütemiz
- 3 Endoskopik Girişimler 619
Yasemin H. Balaban, Halis Şimşek
- 4 Sindirim Sistemi Hastalıklarına 629
Cerrahi Yaklaşım
M. Mahir Özmen

4 Nefrolojik Hastalıklar

- 1 Renal Hipertansiyon 641
Ülver Boztepe Derici, Turgay Arınsoy
- 2 Akut Böbrek Yetmezliği 649
Asuman Yavuz, Gültekin Süleymanlar
- 3 Kronik Böbrek Yetmezliği 663
Asuman Yavuz, Gültekin Süleymanlar
- 4 Glomerulopatiler 675
Yasemin Erten, Turgay Arınsoy

5 İnfeksiyon Hastalıkları

- 1 Yaşlanma ve İnfeksiyon Hastalıkları 683
Gülşen Özkaya Şahin, Murat Akova
- 2 Yaşlanma ve İmmünoloji 689
Eşin Şenol

6 Jinekolojik ve Ürolojik Hastalıklar

- 1 Menopoz ve Sonrası 695
Lütfü S. Önderoğlu, Gürkan Bozdağ
- 2 İleri Yaş Kadınlarda Meme Kanseri 705
Ataç Baykal
- 3 Erektile Disfonksiyon 711
Kubilay İnci, Ali Ergen
- 4 Mesane Hastalıkları 721
İbrahim Çevik, Atif Akdaş
- 5 Prostat Hastalıkları 729
Atif Akdaş, İbrahim Çevik
- 6 Ürojinekolojik Rehabilitasyon 735
Önay Yalçın, Nurten Eskiuyurt

7 Hematolojik Hastalıklar

- 1 Anemiler 741
Ebru Koca, İbrahim C. Haznedaroğlu
- 2 Lösemi ve Lenfomalar 747
Hamdi Akan, Zeynal Doğan
- 3 Trombositopeni 755
Rauf Haznedar
- 4 Plazma Hücreli Bozuklukları 759
Rauf Haznedar

8 Onkolojik Hastalıklar

- 1 Yaşlılık ve Kanser 767
Ayşe Kars, Alev Türker
- 2 Paraneoplastik Sendromlar 789
Özlem Er
- 3 Onkolojik Cerrahi 795
M. Mahir Özmen

9 Endokrinolojik Hastalıklar

- 1 Diabetes Mellitus 801
Selçuk Dağdelen, Tomris Erbaş
- 2 Tiroid ve Paratiroid Hastalıkları 807
Metin Arslan, Alev Altınova
- 3 Kalsiyum Metabolizması Bozuklukları 813
Zehra Berberoğlu, Neslihan Başçıl Tütüncü
- 4 Hipotalamus-Hipofiz 837
Ekseni Hastalıkları
Aşlı Doğruk Ünal, Neslihan Başçıl Tütüncü
- 5 Adrenal Bez Hastalıkları 845
Ayşenur İzol Torun, Neslihan Başçıl Tütüncü

10 Kas-İskelet Sistemi Hastalıkları

- 1 İnflamatuar Romatolojik Hastalıklar 855
Vedat Hamuryudan, Emire Seyahi
- 2 Polimiyalji Romatika ve Vaskülitler 861
Feray Soyupek, Serpil Savaş
- 3 Eklem Dışı Romatizmal Hastalıklar 871
Selda Sarıkaya, Şenay Öz dolap
- 4 Osteoartrit..... 883
Lale Yılmaz, Hatice Bodur
- 5 Osteoartrit Cerrahisi 897
A. Mazhar Tokgözoğlu, H. Gökhan Demirkıran
- 6 Osteoporoz 901
Yeşim Gökçe-Kutsal
- 7 Paget Hastalığı ve Osteomalazi 915
Sabire Akın
- 8 Kristal Artropatiler 927
Hatice Bodur
- 9 Spinal Yaralanmalar - Medulla Spinalis 937
Yaralanmaları
Atilla Akbay, Selçuk Palaoğlu
- 10 Spinal Yaralanmalar - Kolumna Vertebralis 945
Yaralanmaları
Atilla Akbay, Selçuk Palaoğlu
- 11 Spinal Dar Kanal 953
Atilla Akbay, Selçuk Palaoğlu
- 12 Boyun ve Bel Ağrıları 961
Mehmet Beyazova
- 13 Kırıklar..... 969
Selçuk Bölükbaşı, Ulunay Kanatlı, Nil Tokgöz
- 14 Geriatrik Ayak ve Sorunları 987
A. Mazhar Tokgözoğlu

- 15 Kemik ve Eklem Enfeksiyonları 991
Selçuk Bölükbaşı, Ulunay Kanatlı, Nil Tokgöz
- 16 Amputasyon 1005
Selçuk Bölükbaşı, Ulunay Kanatlı, Alpaslan Şenköylü
- 17 Ortopedik Rehabilitasyon 1013
Murat Ersöz, Müfit Akyüz

11 Nörolojik Hastalıklar

- 1 Serebrovasküler Olay..... 1025
Kürşad Kutluk, Vesile Öztürk
- 2 Serebrovasküler Olaya Cerrahi..... 1037
Yaklaşım
Altay Sencer, Murat İmer
- 3 Yaşlılık ve Hareket Bozuklukları 1045
Ayşe Bora Tokçer
- 4 Alzheimer Hastalığı ve Diğer Demanslar 1055
Ebru Karakoç, Kaynak Selekler
- 5 Epilepsi 1105
Demet F. Baş, Serap Saygı
- 6 Ağrılı Nöropati ve Miyopatiler 1113
Kubilay Varlı
- 7 İntrakranial Tümörler ve Abseler 1121
Hakan Sabuncuoğlu, İ. Semih Keskil
- 8 Normal Basıncılı Hidrosefali 1139
Hakan Sabuncuoğlu, İ. Semih Keskil
- 9 Hareket Bozuklukları ve Ağrının 1147
Cerrahi Tedavisi
Mustafa Gürelik, H. Murat Göksel
- 10 Nörolojik Rehabilitasyon 1153
İlgın Sade, Niğar Dursun

12 Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon Yaklaşımları

- 1 Yaşlılara Yönelik Ölçme ve Değerlendirme..... 1169
Ümit Seçkin, Dilek Keskin
- 2 Geriatrik Fizik Tedavi Uygulamaları 1179
Lale Yılmaz
- 3 Geriatrik Rehabilitasyon..... 1187
İlker Yağcı
- 4 Yaşlılıkta Yaşam Kalitesi 1197
Pınar Borman

13 Psikiyatrik Hastalıklar

- 1 Depresyon, Anksiyete ve 1203
Yeme Bozuklukları
Serap Erdoğan, Selçuk Candansayar
- 2 Psikotik Bozukluklar 1219
Suzan Özer
- 3 Alkol ve Madde Kullanım Sorunları 1231
Berna Uluğ, Nadide Gürses
- 4 Cinsellik ve Sorunlar 1237
Aslıhan Sayın, Selçuk Candansayar
- 5 Özkıyımlar 1247
Suzan Özer

14 Dermatolojik Hastalıklar

- 1 Deri Yaşlanması 1259
Nilgün Atakan
- 2 Sistemik Hastalıkların Deri Bulguları 1261
Nilgün Atakan
- 3 Yaşlılarda Görülen Deri Hastalıkları 1265
Nilgün Atakan, Sibel Ersoy Evans

15 Kulak, Burun, Boğaz Hastalıkları

- 1 Burun ve Paranasal Sinüs Sorunları 1273
Metin Önerci, Ali Özdek
- 2 Kulak Hastalıkları 1283
Orhan Yılmaz
- 3 Baş ve Boyun Bölgesi Sorunları 1287
Ö. Faruk Ünal

16 Göz Hastalıkları

- 1 İleri Yaşta Kurugöz 1291
Banu Şatana, Pınar Aydın O'Dwyer
- 2 Kırma Kusurları 1297
A. Barış Toprak
- 3 Katarakt 1303
Hande Taylan, Mehmet Orhan
- 4 Glokom 1313
Halil Ateş
- 5 Diyabetik Retinopati 1319
M. Zeki Bayraktar
- 6 Yaşa Bağlı Makula Dejeneransı 1327
Meral Or, Mahmut Subaşı

17 Yaşlı Hastada Travma

- 1 Travma 1335
Kaya Yorgancı
- 2 Kranioserebral Travmalar 1341
H. Murat Göksel, Mustafa Gürel

18 Estetik Plastik ve 1351**Rekonstrüktif Cerrahi***M. Emin Mavili, Halil İbrahim Canter***19 Anestezi 1357***Saadet Özgen, Altan Şahin***20 Görüntüleme Yöntemleri ve 1365****Radyolojik Yaklaşım***Okan Akhan, Muşturay Karçaaltıncaba***21 Nükleer Tıp Yaklaşımları 1375***Pınar Kıratlı, Belkıs Erbaş***22 Radyasyon Tedavisi 1385***Fadıl Akyol, Uğur Selek***23 Balneoterapi ve Klimaterapi 1393***M. Zeki Karagülle***İndeks 1397**